

Внесок грантерів ЕРАІУ до формування еко-політик і програм протягом реалізації інституційних грантів (2019-2023)

МІЖНАРОДНИЙ
ФОНД
ВІДРОДЖЕННЯ

Ініціатива з розвитку екологічної політики й адвокації в Україні

Швеція
Sverige

Вплив на розвиток еко-політик і програм здійснювався за безпосередньої участі та надання експертних рекомендацій під час розробки законопроектів, політик та програм у сфері збереження довкілля, участі у громадських радах і консультаціях із громадськістю, організації адвокаційних акцій, ведення стратегічних судів, інформування громадськості, роботи з громадами та зацікавленими сторонами.

Ця діяльність ґрунтувалася на основі досліджень, моніторингу та аналітики, які грантоотримувачі здійснювали самостійно та у співпраці з іншими громадськими організаціями, органами влади, науковцями, юристами, закордонними партнерами тощо.

Адвокаційна діяльність здійснювалася відкрито, часто в коаліціях, із комунікацією на різноманітних інформаційних платформах та міжнародних майданчиках, зокрема: кліматичних конференціях COP, Асамблеях ООН, конференціях з питань відновлення України та ін. У партнерстві з іншими громадськими організаціями публікувалися позиції і петиції задля захисту довкілля України.

Вагомим впливом на розвиток еко-політик, хоч і опосередкованим, була також діяльність із еко-просвітництва та просування еко-мислення й еко-культури у суспільстві.

Документ підготовлено в рамках Ініціативи з розвитку екологічної політики й адвокації в Україні (EPAIU), що здійснюється Міжнародним фондом "Відродження" за підтримки Швеції (2019 - 2023 роки).

Центр екологічних ініціатив “Екодія”

Центр екологічних ініціатив “Екодія” – це громадська організація, яка об’єднує експертів та активістів навколо ідеї збереження довкілля через вплив на прийняття рішень. Організація веде боротьбу за енергоефективність, відновлювану енергетику, протидію зміні клімату, за чисте повітря для всіх, розвиток сталого транспорту і сільського господарства України.

Внесок “Екодії”

- Робота з відомствами (МОЗ, Мінекоенерго, Мінрозвитку громад і територій) щодо узгодження децентралізації і повноважень в екологічній сфері між ЦОБВ і органами місцевого самоврядування у питанні охорони атмосферного повітря.
- Рекомендації під час розробки законопроектів про державний еко-контроль, промислове забруднення, Смарагдову мережу.
- Участь у робочій групі з розроблення законопроекту про охорону атмосферного повітря комітету ВРУ.
- Рекомендації до "Другий національно-визначений внесок України до Паризької угоди" (НВВ2) як член УКМ, а також окремо від організації. Надавали також пропозиції до Дорожньої карти кліматичних цілей 2030.
- Пропозиції до Водної Стратегії України на період до 2050 року.

- Активна участь у слуханнях Комітету ВРУ з питань екологічної політики та природокористування (зокрема, на теми: «Про проблеми затоплення шахт і забруднення питної води в межах Донецької і Луганської областей»; «Участь України у Європейському зеленому курсі»; «Реалізація заходів з екологізації великих спалювальних установок та скорочення викидів забруднюючих речовин – шлях до чистого повітря в Україні»; "Кліматична стратегія України").

- Участь у засіданні Міжвідомчої комісії з питань здійснення державного моніторингу в галузі охорони атмосферного повітря; участь у регіональних круглих столах про досвід європейських країн щодо реалізації заходів з поліпшення якості повітря.

- Робота з державними органами, які дотичні до теми нітратного забруднення від сільського господарства і запобігання цьому забрудненню; а також до теми оцінки та подальшого відновлення земель від наслідків воєнних дій.

- Активна участь у роботі Національної ради з відновлення України від наслідків війни, зокрема у робочій групі "Екологічна безпека".

- долучились до громадських рад при Державному агентстві з водних ресурсів, Міністерства аграрної політики та продовольства.

Громадська організація “Екоклуб”

Громадська організація в Рівному, що працює 20 років задля збереження довкілля. Більше 10 із них – у сфері енергозбереження, адже саме енергетика найбільш згубно впливає на довкілля.

Внесок “Екоклубу”

- Участь у робочій групі «Екосистемні послуги» та Міжвідомчій групі з проведення первинної оцінки стану імплементації актів права Європейського Союзу у сфері захисту довкілля (організатор – Міндовкілля) з питань застосування процедур ОВД і СЕО. Надали **пропозиції щодо удосконалення процедури ОВД** та надіслали **Позицію Екоклубу щодо змін до законодавства у сфері ОВД до представників ЄС.**

- Пропозиції щодо участі громадськості у процесі відбудови до плану дій із впровадження Ініціативи “Партнерство “Відкритий Уряд” у 2023 – 2024 роках, а також **пропозиції щодо розробки «Плану України»** в рамках програми Ukraine Facility.

- Участь у Робочій групі з актуалізації Державної стратегії регіонального розвитку до 2027 року: надано **пропозиції щодо завдань до оперативних цілей для актуалізації Державної стратегії.**

- Участь в засіданнях Робочої групи з розробки Другого національно-визначеного внеску України в Паризьку угоду та, у складі Української кліматичної мережі, подавали відповідне звернення до Прем'єр-міністра України, Міністра захисту довкілля та природних ресурсів України, Міністра розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України та в.о. Міністра енергетики України.

Інформація ґрунтувалася на **дослідженні амбітності більше 150 кліматичних планів дій** громад зі скорочення викидів та їхньої ролі в реалізації Другого Національно визначеного внеску України у Паризьку угоду.

- Керівник ГО був спікером на Комітетському слуханні «Впровадження Україною Четвертого Енергопакету ЄС «Чиста енергія для усіх європейців». На пропозицію Комітету з питань енергетики та житлово-комунальних послуг надали рекомендації для напрацювання законопроектів щодо дизайну ринку відповідно до вимог 4-го Енергопакету ЄС з акцентом на першочергові завдання у рамках впровадження Україною 4-го Енергетичного пакету ЄС.

- Із 2020 року ГО "Екоклуб" на базі Коаліції "Енергетичний перехід" піднімала питання впровадження 4-го Енергопакету ЄС. Опубліковано **результати досліджень** стосовно існуючого стану ВДЕ-станцій до 1 МВт і варіантів підтримки розподіленої генерації в Україні із детальним описом інструментів: Малі учасники ВДЕ-ринку в Україні. **Стимулювання розподіленої генерації в 4-му Енергетичному Пакеті ЄС.**

- У складі коаліції «Енергетичний перехід» надали свої рекомендації, щодо впровадження механізму підтримки генерації «чистої» енергії для власних потреб – **Net Energy Metering**, зокрема до відома Державного агентства з енергоефективності та енергозбереження України. Також у складі Коаліції подано **позицію щодо оподаткування виробників електроенергії з відновлюваних джерел енергії.**

- ГО "Екоклуб" та коаліція "Енергетичний перехід" спільно з депутаткою Верховної ради Василенко Л. долучалися до написання Проекту Закону України "Про вилучення з обігу ламп з низькою енергоефективністю та стимулювання застосування енергозберігаючих ламп та освітлювальних приладів".

- У складі Коаліції «Енергетичний перехід», **надавали рекомендації до проєкту** Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо запровадження реєстру видачі, використання та припинення дії гарантії походження електричної енергії, виробленої з відновлюваних джерел енергії».
- Спільно з ГО «Екодія» та експертами галузі подали **зауваження та пропозиції** до другого читання проєкту Закону України №4507 “Про енергетичну ефективність”
- Напрацювала успішний досвід щодо захисту екологічних прав громади (с. Городок на Ріненщині) - Верховний суд України ухвалив рішення на користь ГО Еко клуб щодо позову на них від заводу Кроноспан. Своїм рішенням Верховний Суд визнає, що критика потенційно загрозливих для довкілля проєктів зі сторони громадськості є важливою підвалиною демократичного устрою держави і вона не може бути обмежена.
- Розглядається Комітетом з дотримання Організаційної конвенції **скарга Еко клубу щодо неналежного забезпечення участі громадськості у процесах ОВД та СЕО.**

Громадська організація “Нуль відходів Львів”

Спільнота Zero Waste Lviv утворилась наприкінці 2016 року як волонтерський консультаційний центр при Міській раді з питань мінімізації та попередження утворення відходів. Місією організації є сприяння реалізації принципів zero waste в Україні шляхом створення зразкового муніципалітету – Львова.

Внесок “Нуль відходів Львів”

- Участь у обговореннях та надавала свої пропозиції до рамкового закону "Про управління відходами" на етапі формування положень закону, а також до окремих галузевих законів, як то "Про обмеження обігу пластикових пакетів на території України" та законопроектів «Про заходи щодо запобігання та зменшення негативного впливу пластикових виробів на навколишнє середовище" та «Про упаковку та відходи упаковки»
- Ключова участь у напрацюванні Стратегії управління відходами м. Львова. Виконавча директорка організації є позаштатним радником міського голови м. Львова.
- Організувала обговорення стану підготовки регіонального плану управління відходами у Львівській області до 2030 р.
- Активно просуває принципи Нуль відходів у законодавчі документи на національному та місцевому рівнях як український партнер ZeroWaste Europe та Коаліції Чиста Балтика.
- Є членом громадської ради при Управлінні екології Львівської міської ради.

Громадська спілка “Досить труїти Кривий Ріг”

Коаліція громадських організацій, що об'єднує різні групи мешканців Кривого Рогу заради досягнення гранично можливої екологічної якості життя в Кривому Розі із збереження його статусу великого індустріального міста.

Внесок “Досить труїти Кривий Ріг”

- Вже чотири роки ГС ДТКР займається розбудовою мережі громадського моніторингу якості повітря, консультує населення промислових регіонів, інші громади.

- Надавала свої рекомендації під час розробки законопроектів про державний еко-контроль та про промислове забруднення.

- Активно працює в робочих групах при Міндовкіллі з питань реформи системи моніторингу довкілля, розробки та актуалізації нормативних та законодавчих актів. ГС брала участь у робочій групі з розробки законопроекту про охорону атмосферного повітря комітету ВРУ

- Пропозиції РНБО щодо нейтралізації загроз в екологічному напрямку, і пропозиції ДТКР враховано у документі РНБО «Про виклики і загрози національній безпеці України в екологічній сфері...».

- Участь у слуханнях Комітету ВРУ з питань екологічної політики та природокористування. - Пропозиції щодо удосконалення процедури ОВД.

- Напрацювала успішний досвід щодо захисту екологічних прав громади під час розгляду стратегічних судових справ у м. Кривому Розі.

- Фахівці ГС працюють у складі комісії з моніторингу повітря в агломерації Кривий Ріг (в тому числі брали участь у написанні проекту Програми державного моніторингу в галузі охорони атмосферного повітря на 2021-2025 роки в агломерації Кривий Ріг)

- Участь в екологічних робочих групах на рівні міста (робоча група з екологічних питань та Рада екологічного планування), області (громадська рада при Дніпропетровській ОДА та департаменті екології).

- Здійснюють моніторинг виконання міської екологічної програми та вносять поточні пропозиції щодо її оновлень у зв'язку зі змінами законодавства, умов Дозволів на викиди та ОВД.

- У співпраці з науковцями розробили та подали проект рішення ОМС щодо організації сталої системи поводження з рослинними рештками та органічними відходами на рівні громади (напрацювали в межах дослідницького проекту "Золото під ногами" щодо шкідливості спалювання рослинних рештків, дослідження альтернатив використання таких відходів та розробки систем поводження з ними на рівні міста/громади. Продовжуємо адвокаційну кампанію з цього приводу).

Громадська організація “Збережи Дніпро”

Організація з 2017 року шукає шляхи впливу на екологічну ситуацію в Україні та світі. Їх велика амбітна мета: Екологізація промислових підприємств; Тотальний моніторинг якості повітря; Відкриття та цифровізація екологічних даних; Відновлення зеленої інфраструктури; Посилення екологічної безпеки.

Внесок “Збережи Дніпро”

- Надавали рекомендації і правки до законопроекту про промислове забруднення, зокрема, до його останніх версій 6004-2 та 6004-д. На сьогодні команда працює над адвокацією змін до Постанови КМУ No272, яким регулюватиметься встановлення контролюючого обладнання на джерелах викидів.
- Участь у розробці законопроекту про охорону атмосферного повітря шляхом надання рекомендацій Міндовкілля.
- Активна участь у слуханнях Комітету ВРУ з питань екологічної політики та природокористування.
- Розробили функціонал моніторингу якості повітря в SaveEcoBot, з початковою інформаційною підтримкою від Міндовкілля. Інші окремі функції SaveEcoBot розроблялися із залученням Держекоінспекції та Держпродспоживслужби. Зокрема, із вище зазначеними органами було узгоджено юридично коректну форму подання скарг на забруднення. Коли у перші дні повномасштабної війни у SaveEcoBot з'явилася функція збору злочинів проти українського довкілля, то зібрані дані передавалися до оперативного штабу Міндовкілля та ДЕІ.

- Досвід розробки функціоналів SaveEcoBot було взято до уваги Міндовкілля для розробки платформи ЕкоЗагроза. До Міндовкілля передавалися дані у максимально можливому з технічної точки зору обсязі, внаслідок чого деякі набори даних на ЕкоЗагрозі на 100% складаються з даних SaveEcoBot.
- Наразі триває цикл презентацій методики та результатів дослідження в українських ВНЗ, який покликаний збільшити кількість користувачів відкритих даних на SaveEcoBot серед дослідників і науковців.
- Участь у партнерському проєкті damage.in.ua («Росія заплатить»), у межах якого у співпраці з державними органами збираються дані про матеріальну шкоду, в тому числі і довкіллю, завдану російською війною.

Громадська організація “Кримськотатарський Ресурсний Центр”

Громадська організація створена у 2015 році з метою забезпечення колективних прав кримських татар як корінного народу та індивідуальних прав всіх жителів Криму задля досягнення сталого розвитку.

Внесок “Кримськотатарського Ресурсного Центру”

- Надавали рекомендації до резолюції 76-ї сесії ГА ООН щодо мілітаризації АР Крим за результатами довгострокового моніторингу стану екосистеми окупованого Криму. Ці рекомендації було враховано у документі резолюції ООН.
- Рекомендації до "Другий національно-визначений внесок України до Паризької угоди" (НВВ2). - пропозиції до Дорожньої карти кліматичних цілей 2030.
- Експерти КРЦ брали участь у слуханнях Комітету ВРУ з питань екологічної політики та природокористування.
- КРЦ отримав статус спостерігача при Рамковій конвенції ООН зі змін клімату, що розширює можливості для впливу на вдосконалення національної та глобальної політики стосовно зміни клімату та прав корінних народів.
- Представники КРЦ брали участь у COP-27 в 2022 році та плануємо брати активну участь у COP-28 (2023).

- Ініціювали створення робочих груп Експертної мережі Кримської платформи: «Економіка та екологія» і «Відновлення прав корінних народів, як інструмент деокупації Криму» (експерти КРЦ є координаторами цієї робочої групи).
- Розробляли та подавали органам влади Рекомендації щодо реінтеграції Криму, які містять розділ екологічної політики.
- У 2019 та 2022 році проводили сайд-івенти в рамках заходів ОБСЄ під час яких висвітлювали екологічну ситуацію у окупованому Криму, акваторіях Чорного та Азовського морів, а також питання кваліфікації злочинів російської федерації як екоциду.
- Надсилали звіти до Управління Верховного Комісару ООН з прав людини та Спеціального доповідача ООН з питання про права людини на безпечну питну воду та санітарні послуги щодо нераціонального використання водних ресурсів Криму.
- надсилали звіт до Спеціального доповідача з права на мирні зібрання щодо реалізації цього права у контексті еко-активізму та боротьби зі зміною клімату.
- Надсилали звіт до Експертного механізму ООН з прав корінних народів щодо реалізації права на землі, території та ресурси корінного кримськотатарського народу у Криму.
- Участь у сесіях Постійного форуму ООН з питань корінних народах та Експертного механізму ООН з прав корінних народів, під час яких інформували про ситуацію з порушенням екологічних прав корінних народів України.
- Участь у конференції United for Justice. United for Nature. («Об'єднані за справедливість. Об'єднані задля довкілля»).

Громадська організація “Флора”

„ФЛОРА” була створена у 2000 році як дитяча екологічна організація з метою підтримки дітей та молоді у їх прагненні змінити себе та навколишній світ на краще. Місія організації: захищати екологічні права заради збереження Довкілля для майбутніх поколінь.

Внесок “Флори”

Бере участь у розробці регіональних еко-політик, зокрема:

- Входить у робочу групу з розробки Програми захисту від іонізуючого випромінювання у Кіровоградській області (ця програма базується на даних та рекомендаціях ГО Флора);
- Входить у робочу групу з розробки Регіонального плану управління відходами Кіровоградській області (надавали рекомендації, в першу чергу, щодо промислових і медичних відходів).
- Спільно з Центром контролю і профілактики хвороб розробляли і подавали до МОЗ рекомендації до державних санітарних правил моніторингу ЕРОА радону у освітніх закладах.
- Спільно з Департаментом екології та природних ресурсів надавали рекомендації до Міндовкілля щодо стану управління промисловими відходами в Кіровоградській області та шляхів його покращення.
- Розробляли локальні екополітики громад спільно з ОМС (Програму водної безпеки у Бобринці та екологічну складову Стратегії розвитку у Первозванівці).

Громадська організація “Український екологічний клуб «Зелена хвиля»”

Громадська організація складається з команди професійних екологів, тренерів та учасників екологічного руху в Україні, які з 2008 року зберігають природне навколишнє середовище й сприяють зменшенню негативного впливу на довкілля через популяризацію екологічного способу життя й навчання.

Внесок “Зеленої хвилі”

- Ініціювали створення Реєстру старовікових дерев у м. Ірпінь, та розпочала роботу по інвентаризації дерев разом з КП "Управління благоустрою міста" Ірпінської міської ради.

- Представниця ГО увійшла до робочої групи з питань розробки стратегії післявоєнного розвитку Ірпінської міської територіальної громади на 2023 – 2033 роки» Комітету з енергоефективних та кліматичних питань.

- У 2019-2020 рр. брали участь у засіданнях робочих груп із розробки Екологічної стратегії Києва до 2030 р. Але, на жаль, коли Екостратегія міста Києва була оприлюднена, то в ній був відсутній розділ з освіти та екологічної освіти. Отже питання удосконалення стратегії залишається на порядку денному організації.

- Розробили перший в Україні кліматичний шкільний курс за вибором “Кліматична абетка” для молодшої школи у співпраці з Університетом Бориса Грінченка. Курс було апробовано у ряді шкіл, і з 2021 року команда ГО намагається отримати гриф МОН на цей навчальний курс.

Громадська організація “Суспільний проєкт «Еколтава»”

Незалежне об'єднання експертів та екологічних активістів, створене в 2013 році, яке допомагає громадам впроваджувати екологічні рішення та ставати природоорієнтованими.

Внесок “Еколтави”

- Активна участь в **розробці та прийнятті Програми поводження з ТПВ для Полтави на 2021-2025 роки.**
- Адвокація та впровадження проєкту з функціонування **екобусу у Полтаві та Полтавській області** - автобусу, який по графіку збирає небезпечні відходи.
- Дизайн, адвокація та підтримка реалізації **громадського бюджету Полтавської обласної ради "Екологічні ініціативи".**
- Рекомендації щодо організації розвитку системи управління побутовими відходами у Полтавській міській територіальній громаді в частині управління великогабаритними, ремонтними відходами та відходами зелених насаджень.
- Сформували аналітичний звіт **Оцінка вразливості до зміни клімату та рекомендації** з адаптації для Сумської міської територіальної громади, який взято в роботу міською радою м. Суми.
- Керівниця ГО брала участь у робочих зустрічах екокомітету ВР щодо рамкового закону 2207-Ід, брали участь в адвокації реформи управління відходами.

- Участь у робочій групі Сумської територіальної громади стосовно розробки ПДСЕРК (2023 рік).
- Участь у робочій групі стосовно перегляду Стратегії розвитку Полтавської області (2023 рік).
- Участь у робочій групі по управлінню відходами Полтавської області (2023).
- Розробка **рекомендацій для зеленого післявоєнного відновлення українських громад.**
- Адвокація збереження гірського хребта Свидовець від забудови, зокрема **Green Camp у 2019** році був присвячений цьому.
- Участь в адвокації реформи екоконтролю спільно з коаліцією "Досить труїти Україну".
- Адвокація амбітної кліматичної політики України, перегляд NDC України (участь у COP26 та COP27, участь в підготовці позицій УKM до COP).
- Адвокація на міжнародному рівні відмови від російського викопного палива - зустрічі з депутатами Бундестагу, **звернення до Німеччини, провідними енергетичними компаніями Європи (Fortum та Uniper),** зустріч з офісом **Прем'єр-міністра Фінляндії,** звернення до уряду Японії спільно з громадськими організаціями, моя участь у спільній **акції протесту у Фінляндії** разом з Greenpeace.
- Адвокація стосовно негативних змін до законодавства ОВД/СЕО 2022/2023 (в рамках УKM, звернення готували ЕПЛ).

- Спільні звернення з колегами з коаліції Енергетичний перехід до Єврокомісії стосовно політики України у обліку викидів метану (Global Methane Pledge), а також у сфері ВДЕ, клімату, відходів та інших екологічних реформ.
- Спільна позиція громадських організацій, бізнесу та представників муніципалітетів про роль розподіленої генерації відновлюваних джерел енергії у проєкті Плану відновлення України, а також інші позиції стосовно Плану відновлення України.
- Адвокація заборони одноразових пакетів та скорочення використання одноразового пластику (зокрема і через дослідження "Відходи та війна", "Мій сусід - сміттєзвалище").

Громадська організація “Екопарк Осокорки”

Громадська організація, яка об'єднала активістів, екологічних експертів та мешканців Києва навколо ідеї створення ландшафтного природного парку Екопарк Осокорки (на Південних Осокорках на лівому березі Києва).

Внесок “Екопарку”

– Участь в розробці Плану дій «Зелене місто» для міста Києва. Зауваження і пропозиції організації за напрямками Озеленення, Вода, Повітря, Транспорт були взяті до уваги міською владою. Спільно з міжнародними експертами визначено територію Екопарку Осокорки як одну з ключових для підвищення опірності міста змінам клімату (програма ЄБРР Green Cities Action Plan для м. Києва).

- Пропозиції до Менеджмент-плану водно-болотних угідь м. Києва, основний ореол яких розташований на території запланованого Екопарку Осокорки. На основі пропозицій ГО Екопарк Осокорки було зафіксована можливість набуття Києвом статусу Рамзар-міста (за умови збереження територій – кандидатів до Смарагдової мережі). До програми увійшли заходи із підтримки і створення екопарків, дощових парків – усі ті проекти, які були введені у суспільний простір та інтегровані у громадську думку містян командою Екопарку Осокорки. Досягнуті результати можна застосовувати на всіх подібних ділянках не тільки Києва.

- Спільно з ландшафтною студією «Zemlya» розробили ескізний проект міського парку, як частини Екопарку Осокорки, та концепцію Екоцентру.

- Розпочато процес створення міського парку «Міжозерний» на ділянці, що межує із житловою забудовою і приймає на себе найбільший 'тиск' з боку відпочиваючих. Триває розробка проєкту землевідведення для майбутнього балансоутримувача КП "Київзеленбуд".
- Разом із науковцями розробили низку Наукових обґрунтувань щодо створення ПЗФів. Для створення ПЗФ «Осокорківські луки-2, Осокорківські луки-3» підготовлено Наукові обґрунтування, які були підтримані Екологічним департаментом КМДА і Міністерством захисту довкілля. Розробили наукове обґрунтування для всієї території Екопарку Осокорки – як майбутньої частини Національного парку Голосіївський.
- За ініціативи ГО Екопарк Осокорки з депутатами і Міністерством захисту довкілля, рішенням Київської міськради навесні 2019 р. було створено ландшафтний заказник «Осокорківські луки». У проєкті нового Генерального плану ця ділянка вже визначена як зелена зона. Восени 2019 р. на ділянці, яка охоплює озеро Тягле із прибережно-захисною смугою, так само було створено ландшафтний заказник «Озеро Тягле». У тому ж році, під тиском громади, Київрада одноголосно проголосувала за розірвання договорів оренди на спірних ділянках, але влада міста не вивела ці землі у комунальну власність. Через цю обставину досі тривають суди як за позовами, ініційованими ГО «Екопарк Осокорки», так і з Київрадою.
- Членство у всесвітній організації водно-болотних угідь WWN (World Wetland Network) завдяки розвитку партнерства з міжнародними організаціями з метою підтримки Екопарку Осокорки на міжнародному рівні.
- Співзасновник і співорганізатор руху «Марш за Київ», в якому об'єднано 4 громадські ініціативи міста. Активна участь у Кліматичному марші, 2021 р.

- Територію Екопарку Осокорки і територію від меж ріки Дніпро і до озера Вирлиця («Лівобережна заплава Дніпра в м. Києві) включно має статус кандидата до складу Смарагдової мережі, з ініціативи ГО і завдяки залученню науковців до досліджень.
- У партнерстві з Міністерством захисту довкілля розробляли і поширювали інформаційно- просвітницькі матеріали до всесвітнього Дня водно-болотних угідь.
- У партнерстві з ГО Екологія Право Людина та науковцями здійснювали аналіз і оцінку виконання на місцях Комплексної міської цільової програми екологічного благополуччя міста Києва на 2019-2021. Розроблено та надано рекомендації Департаменту захисту довкілля та адаптації до змін клімату Київської міськради для врахування у наступному етапі відповідної Програми на 2022-2025 роки.
- Участь і презентація на засіданні Координаційної ради з питань збереження збалансованого використання та відновлення водно-болотних угідь України (07.02.2020, 2021).
- Участь в засіданнях «Екологічної стратегії міста» у 2020 році.
- Участь у засіданнях Робочої групи “Екологічна безпека” Національної ради з відновлення України від наслідків війни (секція екобезпека), надання пропозицій.
- «Екологічний порядок денний в умовах війни лютий 2023 р.» - обговорення екологічною спільнотою Києва разом з міською владою та науковцями шляхів вирішення ,проблем та викликів в екологічному секторі під час війн.
- Співпраця зі Скандинавською гімназією і ліцеєм Наукова зміна у м. Києві з метою просвітницьких заходів про водно-болотні угіддя та їхню роль для міста. Розробили разом із учнями екостежку в Екопарку Осокорки (2021 р.). Спільно з учнями напрацювали тексти - опис птахів Екопарку для «Альбому біорізноманіття Екопарку Осокорки».

Громадська організація “Екоґвалт”

Екоґвалт - це громадська організація, що у 2017 році почала бити на сполох з метою покращення екологічної ситуації у Коломиї. Початковою місією спільноти було формування сталого осередку екологічної освіти у рідному місті.

Внесок “Екоґвалту”

- Участь в комісії по огляду стану дерев при Міській раді м. Коломия.
- Участь у засіданні депутатської комісії з питань екології та землекористування Міськради, де розглядали наявні екологічні проблеми та піднімали питання створення відділу екології в місті Коломия.
- ГО надсилала свої коментарі, зауваження та пропозиції до екологічних програм м. Коломия у вигляді рекомендаційних листів. Висвітлювали наявні екологічні проблеми та надавали рекомендації щодо практичних дій, які можуть зменшити їх вплив.
- Участь у щорічних бюджетних слуханнях в Міськраді Коломиї, внесення в порядок денний екологічних питань.
- Участь у слуханнях в Міськраді, які відбувались через нагальні проблеми із зеленими насадженнями та водоймами в місті у 2022 та 2023 роках.
- Команда ГО ініціювала створення Екологічної стратегії міста, яка посилила б Стратегію міста Коломиї до 2027 року, створення робочої групи, надано експертні напрацювання, проте цей документ ще знаходиться на розгляді.
- Команда ГО ініціювала петицію про створення Управління екології в м. Коломиї, яку активно просуває нині.

Пласт — Національна скаутська організація України

Національна скаутська організація України, яка прагне сприяти всебічному патріотичному вихованню і самовихованню української молоді. Пласт виховує свідомих, відповідальних та повновартісних громадян.

Внесок “Пласту”

- ГО брала участь у громадських радах при органах влади міського та обласного рівнів.
- Представники брали участь у громадських слуханнях з питань збереження довкілля в Київській області.
- Команда Екологічного департаменту Пласту розробила програму екологічного пластування для дітей 2-6 років, 6-11 років, та 12-18 років. Шляхом поширення ідеї еко-пластування та впровадження екологічних підходів до просвітницької роботи з молоддю впливає на розвиток еко-мислення і поширення еко-культури в українському суспільстві.